

ното царуване на Ив. Асѣня II, България отива къмъ пропастъ, особено при царуването на Константина Тихи, сѣрбинъ, жена му Мария — гъркиня — и въ 1277 г. възползувани отъ тоя отпадъкъ при некадърни царе, татаритѣ нахлуватъ, грабятъ и разоряватъ навсѣкждѣ, дѣто поминатъ. Срѣщу тия пълчища не може да излѣзе никой: болниятъ царъ е некадърень; властолюбивата царица се стрѣми само да се задържи на прѣстола; едни отъ боляритѣ я подържатъ, други се подаватъ на подкупи; народътъ самъ не е въ състояние да се брани . . .

И ето, явява се смѣлиятъ и юначень овчаръ Ивайло Бърдоквата. Той вѣрва силно, че Богъ не ще остави страната и народа. Самъ сънувалъ, че Богъ избира него за водачъ, напуска стадата си, захвърля гегата, поема меча и трѣгва напрѣдъ. Скоро около него се събиратъ младежи, мъже и старци, и юначниятъ Ивайло ги повежда като вихъръ срѣщу татаритѣ, на които нанася поражение слѣдъ поражение и ги пропжда далечъ. Тукъ народътъ разбира, че когато другитѣ нехаятъ, самъ той трѣбва да стане господаръ на своитѣ сѣдбини и славниятъ овчаръ, който става спасителъ за народа, го повежда къмъ Търново, разбива войскитѣ на болния и неджгавъ царъ. Тукъ пада убитъ и самъ Константинъ. Гръцкиятъ императоръ Михаилъ III заплашва съ войскитѣ си; той ги изпраща да свалятъ Мария отъ прѣстола и качатъ на него за царъ гръцкия натрапникъ Ив. Асѣня III. Но Ивайло е силенъ, защото съ него е народътъ. Той обгражда Търново и, за да се не пролива лишна българска кръвъ, застава Мария да му прѣдаде града. Народътъ единодушно провъзгласява Ивайло за царъ на България; а да заякчи прѣстола,